

Vrednotenje lastnega pedagoškega dela

doc. dr. Katja Košir
katja.kosir@um.si

Namen izobraževanja

- Izmenjava mnenj, pogledov o delu s študenti
- Razmislek o delu v prihodnje: kaj želim pri delu s študenti spremeniti, narediti drugače
- Vaše želje, predlogi?

Teaching Teaching & Understanding Understanding

- Teaching Teaching & Understanding Understanding is a 19-minute award-winning short-film about teaching at university and higher-level educational institutions. It is based on the "Constructive Alignment" theory developed by Prof. John Biggs. The film delivers a foundation for understanding what a teacher needs to do in order to make sure all types of students actually learn what the teacher intends.
- [Teaching Teaching & Understanding Understanding](#)

Metode poučevanja, ki izhajajo iz različnih pojmovanj učenja

Učenje kot sprejemanje, kopičenje, pridobivanje, spoznavanje, **transmisija**

aktivnost učenca/študenta

Učenje kot razvijanje, spreminjanje, osmišljevanje, širjenje obzorja, **transformacija**

Refleksija

- ozaveščanje občutkov, mišljenja in vedenja z namenom, da smo se v prihodnje zmožni soočiti z novo izkušnjo z bogatejšim repertoarjem, da se lotevamo stvari z višjega izhodišča
- Schön: reflektiven strokovnjak; refleksija kot nasprotje vztrajanju pri avtomatiziranih, ustaljenih vzorcih vedenja

refleksija ≠ poročanje
refleksija ≠ neproduktivna samokritičnost,
samoobtoževanje (ruminacija)
refleksija ≠ iskanje krivde pri drugih

Model jedrne refleksije

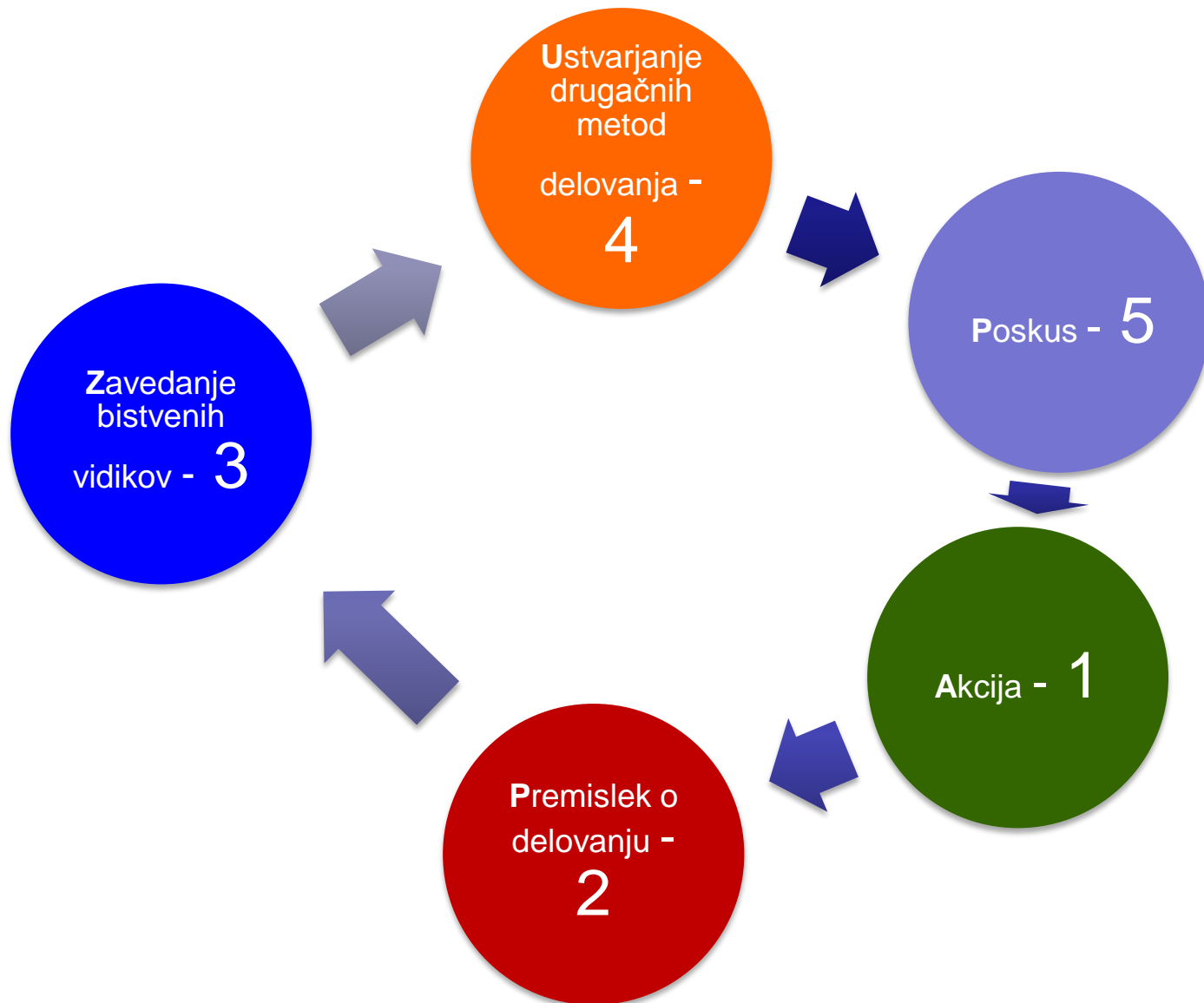
(ang. core reflection; Korthagen in Vasalos, 2004)

- Izhodišče: učitelji pogosto reflektirajo na zelo površinski ravni (iskanje hitrih “instant” rešitev); taka refleksija pogosto ne daje želenih rezultatov in vodi v prepričanje, da refleksija kot oblika profesionalnega učenja ni učinkovita.
- Dva modela:
  - model, ki opisuje faze refleksije
  - čebulni model, ki natančneje opredeljuje vsebino refleksije

Več v :

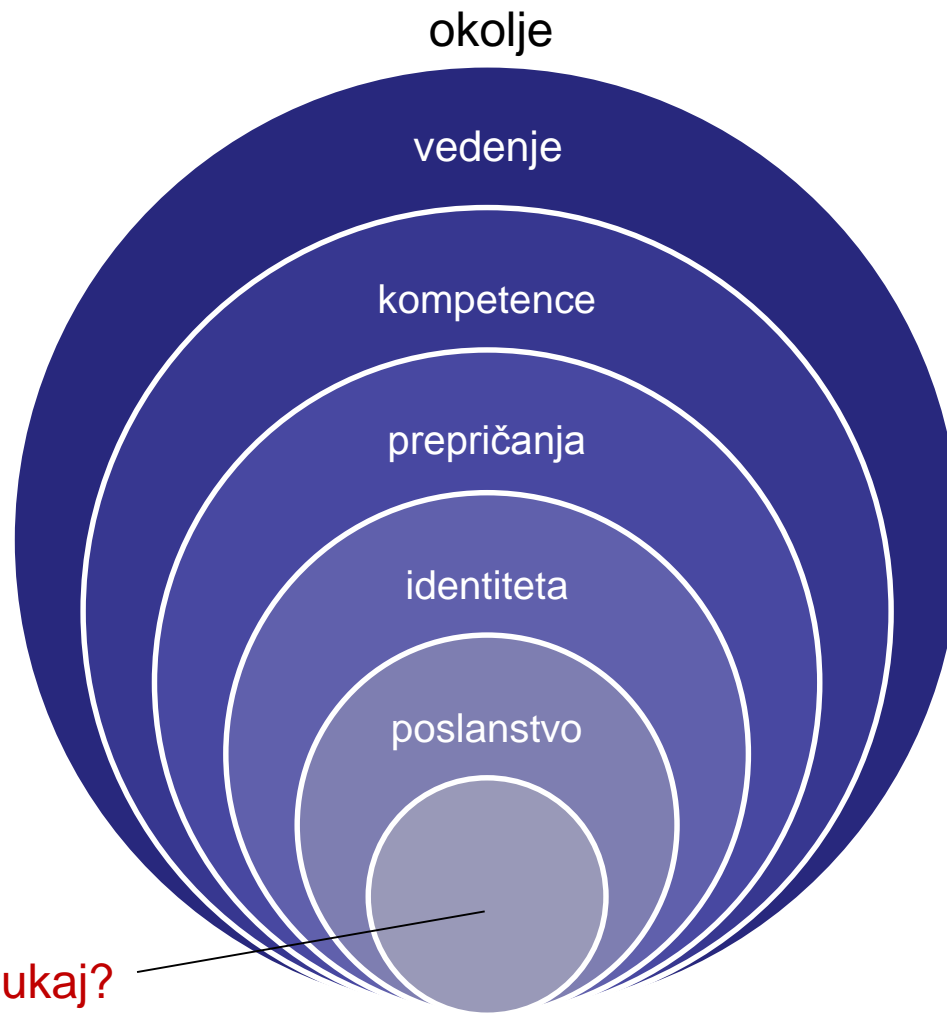
Korthagen, F. A. J. in Vasalos, A. (2010). Going to the core: Deepening reflection by connecting the person to the profession. V N. Lyons (Ur.), *Handbook of Reflection and Reflective Inquiry* (529–552). New York: Springer.

Model procesa refleksije

Čebulni model (“onion model”)

Refleksija se lahko osredotoča na različne sloje modela; da je zares učinkovita, naj bi se dotaknila vseh

Kaj je tukaj?

Refleksija se torej lahko osredotoča na:

okolje

- Kontekst situacije; vse, kar je izven posameznika (vedenje študentov, akademska klima in kultura, učni načrt ...)

vedenje

- Vaše vedenje: obstoječe in potencialno učinkovitejše

kompetence

- Vaše kompetence, ki lahko pomagajo v situaciji (npr. sposobnost fleksibilnega odzivanja)

prepričanja

- Predpostavke, ki so pogosto nezaveščene (o študentih, o vaši vlogi, o ljudeh nasploh)
- Kakšna prepričanja so v ozadju vašega vedenja?

poklicna identiteta

- Dojemanje lastne poklicne vloge (poklicna samopodoba)
- Kakšen učitelj/strokovnjak ste? Kakšen si želite biti?

poslanstvo

- Vaš način osmišljanja lastnega delovanja
- Zakaj ste učitelj? Kako vidite svoje poslanstvo (pri delu s študenti, pri delu nasploh)?

Še nekaj smernic za vodenje refleksije

- Primerna so vsa vedenja, ki podpirajo osnovni cilj refleksije - tisti, ki reflektira, svojo situacijo zaznava v drugačni luči, ozavesti spregledane vidike in v prihodnje bolj vešče rešuje probleme.
- Refleksija kot proces, katerega cilj je reflektirajočemu omogočiti prostor in čas za **raziskovanje, razumevanje in reševanje** njegovega problema v **zaupnih okoliščinah**.
- Kolegu pomagajte pri **raziskovanju** njegove izkušnje.

Priporočena literatura

- Biggs, J. B. in Tang, C. (2007). *Teaching for quality learning at university 3rd ed.* Maidenhead: Society for Research in Higher Education in Open University Press.
- Korthagen, F. A. J. in Vasalos, A. (2010). Going to the core: Deepening reflection by connecting the person to the profession. V N. Lyons (Ur.), *Handbook of Reflection and Reflective Inquiry* (529–552). New York: Springer.
- Korthagen, F. A. J. (2009). Praksa, teorija in osebnost v vseživljenjskem procesu. *Vzgoja in izobraževanje*, 40(4), 4–14.
- Korthagen, F. A. J. in Vasalos, A. (2009). »Kakovost od znotraj« kot ključ profesionalnega razvoja. *Vzgoja in izobraževanje*, 40(4), 5–21.
- Košir, K. (2013). *Socialni odnosi v šoli*. Maribor: Pedagoška fakulteta UM in Subkulturni azil.
- Marentič Požarnik, B. (1998). Paradoks visokošolske didaktike kot znanstvene discipline in področja delovanja. *Sodobna pedagogika*, 49, 528-545.
- Marentič Požarnik, B. (2004). Kako bolje uravnnavati mogočen vpliv preverjanja in ocenjevanja. *Sodobna pedagogika*, 55, 8-22.
- Marentič Požarnik, B. (2005). Spreminjanje paradigme poučevanja in učenja ter njunega odnosa – eden od temeljnih izzivov sodobnega izobraževanja. *Sodobna pedagogika*, 56, 58-74.
- Marentič Požarnik, B. in Peklaj, C. (2002). *Preverjanje in ocenjevanje za uspešnejši študij*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje FF UL.
- Marentič Požarnik, B. in Puklek Levpušček, M. (2005): *Skupinsko delo za aktiven študij*. Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje FF UL.
- Niemiec, C. P. in Ryan, R. M. (2009). Autonomy, competence, and relatedness in the classroom. Applying self-determination theory to educational practice. *Theory and Research in Education*, 7, 133–144.
- Pennac, D. (2010). *Šolske bridkosti*. Ljubljana: Modrijan.
- Seligman, M. E. P. in Csikszentmihalyi, M., (2000). Positive psychology. An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 5–14.
- Šarić, M. in Košir, . (2012). Uporaba aktivnih metod dela v visokem šolstvu. *Sodobna pedagogika*, 27, 135–150.
- gradiva na spletni strani <http://www.corereflection.com/>

Zaključna refleksija

Kaj je tisto, kar je bilo zame v tem delu izobraževanja pomembno; kaj bom »shranil-a«?